

Haparanda stad

Översiktlig granskning av vuxenutbildningen

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Genomförande	4
2.4. Revisionskriterier.....	4
3. Granskningsresultat	5
3.1. Beskrivning av vuxenutbildningens delar.....	5
3.2. Haparanda stads vuxenutbildning organisation och nyckeltal.....	6
3.3. Nämndens styrning av vuxenutbildningen	8
3.4. Planering av utbud och individanpassning.....	10
3.5. Uppföljning och utvärdering.....	11
4. Sammanfattande bedömning	13
Bilaga 1: Källförteckning	15

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Haparanda stad översiktligt granskat barn- och ungdomsnämnden i syfte att bedöma om nämnden arbetar på ett ändamålsenligt sätt för att utveckla vuxenutbildningens kvalitet samt anpassa utbudet efter efterfrågan och behov. Vidare har syftet varit att bedöma om nämnden säkerställer att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Granskningen är av översiktlig karaktär. Detta innebär, jämfört med en fördjupad granskning, att antalet intervjuer, genomgångar av dokument och statistik etc. har begränsats. Det innebär också att de bedömningar som gjorts sker med en något begränsad säkerhet.

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några väsentliga brister. Mot bakgrund av detta bedömer vi att verksamheten i stort arbetar på ett ändamålsenligt sätt för att utveckla vuxenutbildningens kvalitet och att anpassa utbudet efter efterfrågan och behov. Det ekonomiska utfallet går inte att utläsa för vuxenutbildningen specifikt men det samlade utfallet för gymnasie- och vuxenutbildningen indikerar att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

För svar på uppställda kontrollmål samt våra rekommendationer, se avsnitt 4; Sammanfattande bedömning.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Enligt Skolverket är det mycket som talar för att fler kommer att studera inom vuxenutbildningen framöver. Rätten att studera inom vuxenutbildningen har stärkts och det ökade antalet nyanlända talar också för ett fortsatt stort behov.

Samtidigt finns det, enligt Skolverket, indikationer på att kvaliteten i vuxenutbildningen behöver förbättras. Långt ifrån alla elever slutför exempelvis den kurs de har påbörjat, vilket är problematiskt. Det finns en risk att avhoppet beror på faktorer kopplade till utbildningen exempelvis upplägg, tillgång till vägledning och möjlighet till stöd.

Vissa delar av vuxenutbildningen är upphandlad och genomförs av olika utbildningsanordnare. Det innebär en valfrihet för eleverna, men risken är att utbildningen blir svår att överblicka och styra. Det är viktigt att det finns kunskap om hur vuxenutbildningen fungerar i praktiken och vilka utvecklingsbehov som finns.

I dagsläget deltar en betydligt lägre andel av Haparandas befolkning i vuxenutbildningen, jämfört med andra kommuner. Barn- och ungdomsnämnden i Haparanda stad uppger i budget 2018 att de ser en risk i att regeringens satsningar när det gäller Vuxenstudier innebär kostnadsökningar för kommunerna.

Skolinspektionen har i tillsynsbeslut i februari 2017 bedömt att kommunen brister i sitt arbete med att validera elevernas kunskap och kompetens. Skolinspektionen utfärdade ett föreläggande inom detta område.

Mot bakgrund av ovanstående värdering av risk och väsentlighet har revisorerna valt att granska hur barn- och ungdomsnämnden arbetar med att styra och kontrollera vuxenutbildningens kvalitet och ekonomi.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att, efter översiktlig granskning, bedöma om barn- och ungdomsnämnden arbetar på ett ändamålsenligt sätt för att utveckla vuxenutbildningens kvalitet och att anpassa utbudet efter efterfrågan och behov. Vidare är syftet att bedöma om nämnden säkerställer att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

I granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- ▶ Finns det en tydlig politisk fastställd målsättning, ambitionsnivå och inriktning med vuxenutbildningen?
- ▶ Sker det en systematisk planering av vilket utbud som vuxenutbildningen ska erbjuda?
- ▶ Tar utbudet hänsyn till elevernas önskemål samt behov av flexibilitet och individanpassning?
- ▶ Sker det en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av vuxenutbildningens innehåll och resultat (vilken även innefattar eventuell verksamhet som bedrivs på entreprenad)?
- ▶ Uppnår vuxenutbildningen de mål som fastställts för verksamhet och ekonomi?

I den översiktliga granskningen ingår att kartlägga och beskriva vuxenutbildningens olika delar.

I granskningen ska det även kontrolleras vilka åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens föreläggande avseende möjlighet till validering¹ av kunskaper.

Granskningen avser barn- och ungdomsnämnden och avgränsas till vuxenutbildningen.

2.3. Genomförande

Granskningen har skett genom dokumentstudier och intervjuer med rektor för vuxenutbildningen. Granskningen är av översiktlig karaktär. Detta innebär, jämfört med en fördjupad granskning, att antalet intervjuer, genomgångar av dokument och statistik etc. har begränsats. Det innebär också att de bedömningar som gjorts sker med en något begränsad säkerhet.

2.4. Revisionskriterier

Revisionskriterier är de bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer eller fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- ▶ Skollagen (se avsnitt 3.1 - 3.1.4)
- ▶ Skrift från Skolverket (se avsnitt 3.1 - 3.1.4)
- ▶ Barn- och ungdomsnämndens mål (se avsnitt 3.3.1, Styrning av verksamheten via mål)
- ▶ Nämndens budget (se avsnitt 3.3.2 och 3.5)
- ▶ Jämförelsetal (se avsnitt 3.2.2)

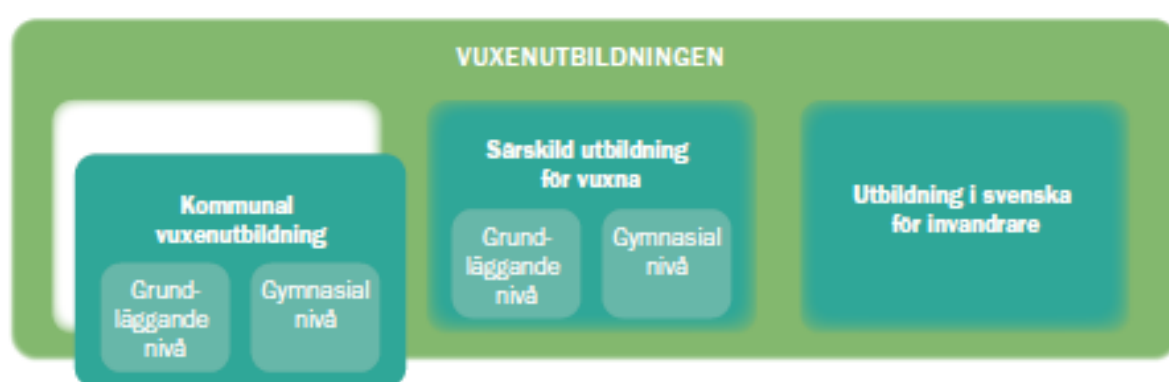
¹ Validering innebär att bedöma en individs kunskaper och kompetens oavsett hur de har förvärvats. På så sätt kan utbildningen anpassas efter individen och börja på rätt nivå istället för att läsa från lägsta nivå.

3. Granskningsresultat

3.1. Beskrivning av vuxenutbildningens delar

I vuxenutbildningen ingår skolformerna kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (särvux). Sedan den 1 juli 2016 ingår även utbildning i svenska för invandrare (SFI) i vuxenutbildningen.

Kommunal vuxenutbildning finns på grundläggande och gymnasial nivå, vilket motsvarar grundskolan respektive gymnasieskolan. Särvux finns på grundläggande och gymnasial nivå, vilket kan sägas motsvara grundsärskolan respektive gymnasiesärskolan. Se figur nedan.

Delar av vuxenutbildningen är en rättighet för personer som är behöriga till utbildningen. Det gäller utbildning inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, i svenska för invandrare och inom särvux på grundläggande nivå. Från och med 1 januari 2017 finns även en rätt till behörighetsgivande kurser på gymnasial nivå inom komvux.

Inom den kommunala vuxenutbildningen bedrivs även yrkeshögskoleutbildningar. Dessa utbildningar är eftergymnasiala och oftast mellan ett och tre år långa. Kommunen är utbildningsanordnare och ansöker till Myndigheten för yrkeshögskolan om att få starta en yrkeshögskoleutbildning. Myndigheten fattar beslut om vilka utbildningar som ska få ingå i yrkeshögskolan samt vilka utbildningsanordnare som ska beviljas statsbidrag. De gör även tillsyn och granskar yrkesutbildningarnas kvalitet.

3.1.1. Utbildningens syfte och mål

Utgångspunkten för kommunal vuxenutbildning ska vara den enskildes *behov och förutsättningar*. Utformningen av innehållet i utbildningen ska anpassas därefter.

Målet för den kommunala vuxenutbildningen är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Den som fått minst utbildning ska prioriteras.

3.1.2. Utbildningens utformning

Enligt läroplanen ska flexibilitet "alltid eftersträvas när det gäller utbildningen och det kan handla om plats för utbildningens genomförande, tid, studietakt, studieform och sätt att lära".

Med utvecklad flexibilitet kan utbildningen möta varje individ och möjliggöra för den vuxne att kombinera sina studier med andra åtagande som arbete eller studier inom någon annan skolform. Centralt är möjligheten att kunskaper och kompetenser som den vuxne har med sig ska kunna synliggöras, erkännas, och tillgodoräknas, i syfte att förkorta studietiden.

Anordnaren av utbildningen kan antingen vara kommunen själv eller en enskild anordnare på uppdrag av kommunen, men det är kommunen som har huvudmannskapet, det vill säga det formella ansvaret.

Det är kommunens ansvar att de som har rätt till utbildning på grundläggande nivå också får möjlighet att delta. Kommunen ska *aktivt verka* för att nå dessa personer och samtidigt motivera dem att delta i utbildningen.

3.1.3. Eleven

En *individuell studieplan* ska upprättas för varje elev. Planen ska utgå från elevens behov och förutsättningar och innehålla uppgifter om den enskildes utbildningsmål och planerad omfattning av studierna.

3.1.4. Förändringar inom vuxenutbildningen

Under det senaste året har regeringen genomfört ett antal större förändringar inom vuxenutbildningsområdet. Flera av dem är en del av regeringens satsning på ett nytt kunskapslyft för vuxna, som syftar till fler utbildningsplatser för vuxna och högre kvalitet på utbildningen. Här följer ett antal av de förändringar som nyligen införts:

- ▶ En utökad rätt att studera på gymnasial nivå inom komvux från 1 januari 2017. Det innebär en rätt att delta i komvux på gymnasial nivå, för att uppnå behörighet till högskoleutbildning och utbildning inom yrkeshögskolan.
- ▶ Ett nytt studiestöd – studiestartsstödet – införs för personer med kort tidigare utbildning, som annars inte skulle ha börjat studera. Studiestartsstödet består av ett bidrag utan inslag av lån och infördes 2 juli 2017.
- ▶ En ny satsning på regional yrkesinriktad vuxenutbildning (regionalt yrkesvux) inom komvux infördes den 1 januari 2017. Satsningen ersätter den tidigare satsningen på yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning (yrkesvux).
- ▶ Från 1 januari 2018 är det en rättighet att gå utbildningar inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, med syfte att bli behörig till högskola eller yrkeshögskola.

3.2. Haparanda stads vuxenutbildning organisation och nyckeltal

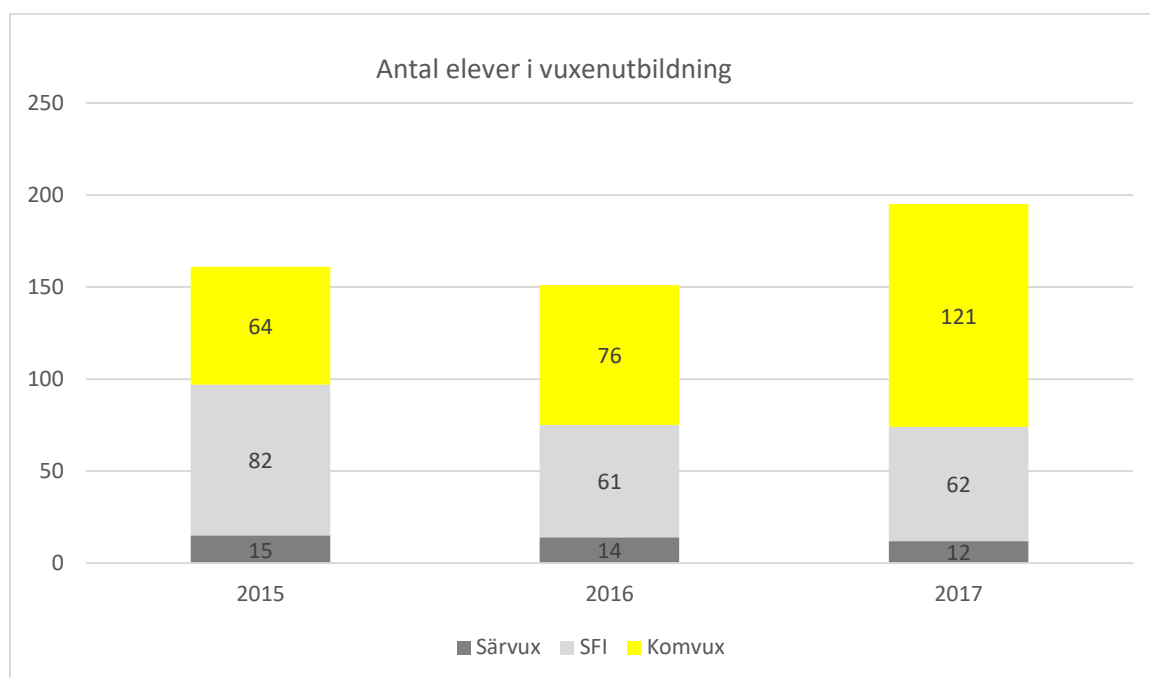
3.2.1. Organisation

Vuxenutbildningen i Haparanda är integrerad med den övriga utbildningsverksamheten på Tornedalsskolan. Det finns en rektor på Tornedalsskolan som ansvarar för både, grundskola, gymnasiet och vuxenutbildningen. Till sin hjälp har denne en intendent som ansvarar över schemalaggningsen och en administratör. Det finns även en studie- och yrkesvägledare som har en del av sin anställning tillägnad vuxenutbildningen. Lärarna har också endast en del av

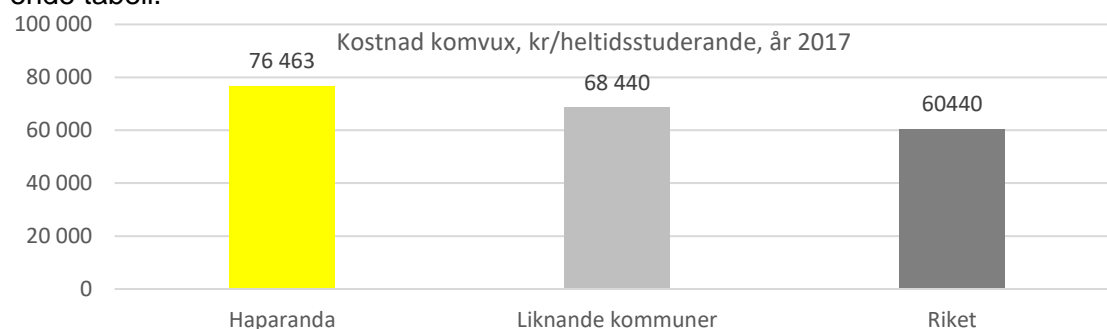
sin anställning tillägnad vuxenutbildningen till följd av att ungdomar och vuxna läser integrerat, förutom två heltidsanställda lärare på SFI. I intervju med rektor framkommer att det inte är möjligt med en egen verksamhet för vuxenutbildningen på grund av kommunens storlek.

3.2.2. Statistik vuxenutbildningen

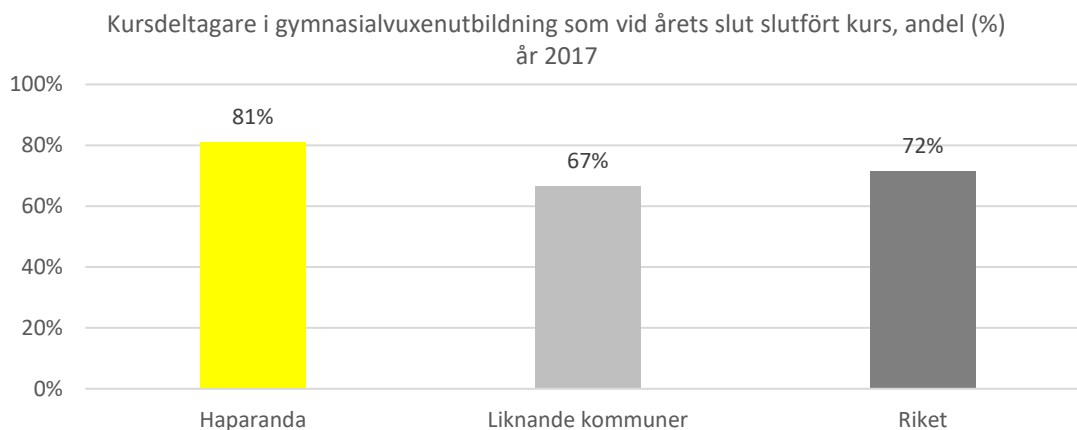
Av offentlig statistik från Kolada framgår att det totala antalet inskrivna elever vid vuxenutbildningen har ökat till 195 elever år 2017, från jämna nivåer år 2015 – 2016 på 161 respektive 151 elever. Det är främst inom komvux som antalet elever har ökat. Se diagram nedan.

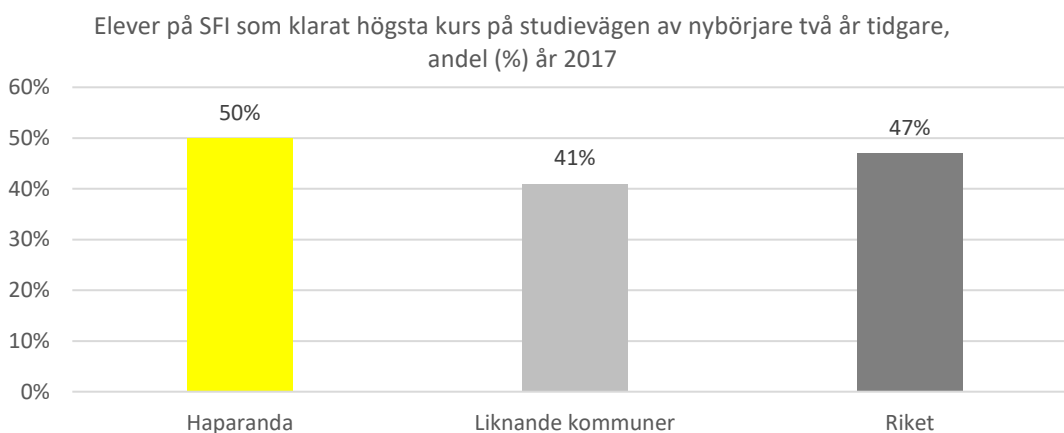
Av offentlig statistik framgår att kostnaden per heltidsstuderande på Komvux i Haparanda är högre än snittet för jämförbara kommuner (gymnasieskola) och riket i helhet. Se nedanstående tabell.

Det finns inte så många nyckeltal i den nationella statistiken som ger uttryck för verksamhetens kvalitet. Dock kan nämnas att nationell statistik visar att 81 % av de studerande i gymnasial vuxenutbildning i Haparanda kommun slutförde sin kurs (år 2017). Detta är en högre andel jämfört med andra kommuner. Motsvarande siffra för riket är 72 % och för liknande kommuner (gymnasieskola) 67 %. Se diagram nedan.

Vidare framgår att andelen elever på SFI som klarat högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare är i Haparanda 50 %, år 2017. Detta är en högre andel än snittet för riket (47 %) och liknande kommuner (gymnasieskola) (41 %). Se diagram nedan.

3.3. Nämndens styrning av vuxenutbildningen

3.3.1. Styrning av verksamheten via mål

Nämnden har i april 2017 fastställt mål för 2018 års verksamhet. Nämnden har bland annat beslutat om det verksamhetsövergripande målet *Norrbottnens bästa skola*. Vidare har nämnden fastställt indikatorer för hur måluppfyllelsen av *Norrbottnens bästa skola* ska mätas. Ingen av indikatorerna omfattar vuxenutbildningen direkt.

Nämnden har, i april 2018, fastställt mål inför 2019. Målen är generella och kan tolkas omfatta samtlig skolverksamhet inom nämndens ansvarsområde.

- Norrbottens bästa skola för en högre måluppfyllelse
- Den bästa arbetsgivaren
- Skapa nya samarbeten mellan Haparanda och Torneå inom nämndens ansvarsområden
- Öka insatserna för en jämställd och jämlik folkhälsa
- Ledarskap och arbetsro i klassrummet
- Förbättra samarbetet inom det förebyggande området (gemensamt med socialnämnden)

I september 2018 har nämnden behandlat en verksamhetsrapport angående arbetet mot Norrbottens bästa skola. Verksamhetsrapporten beskriver inget arbete som skett specifikt mot vuxenutbildning. Rapporten behandlar främst arbete med elever inom förskola, grundskola, högstadiet och gymnasiet.

I intervju med rektor för vuxenutbildningen framkommer att de arbetar med mål förenliga med det övergripande målet om Norrbottens bästa skola. På verksamhetsnivå har de två mål för vuxenutbildningen:

- ▶ Alla som studerar på Tornedalsskolan ska ta en gymnasieexamen (både unga och vuxna).
- ▶ Alla som vill studera ska få göra det.

3.3.2. Styrning av ekonomin

Nämnden har, i december 2017, fastställt detaljbudget 2018. Av underlaget framgår att ungdomsutbildning och vuxenlärande tilldelats en gemensam budget på 43 681 tkr. Det är 913 tkr mer än 2017 års budget (42 768 tkr).

Enligt intervju söker Haparanda statsbidrag för vuxeninriktade yrkesutbildningar tillsammans med Överkalix och Övertorneå kommun. Statsbidragen är villkorade till yrkesutbildning för vuxna.

Övriga medel kan disponeras mellan ungdomsutbildning och vuxenutbildningen med vissa restriktioner. Eftersom studie- och yrkesvägledare samt lärare har en del av sina tjänster tillägnade vuxenutbildningen. Samt två lärare är heltidsanställda på SFI så budgeteras detta i början av året för vuxenutbildning. Men medel kan disponeras mellan ungdoms- och vuxenutbildningen om den ena verksamheten blir dyrare än planerat för att hålla den gemensamma budgetramen.

Av barn- och ungdomsnämndens årsredovisning år 2017 framgår att det gemensamma utfallet för ungdomsutbildning och vuxenlärande var ett underskott på 839 tkr. Nämnden har i behandlingen av årsredovisningen uppdragit åt förvaltningen att utförligt redovisa det ekonomiska utfallet för elevhälsan och vuxenlärande.

Prognosen för utfallet år 2018 i oktober pekar på ett underskott med 74 tkr för verksamheterna.

3.3.3. Styrning med anledning av Skolinspektionens tillsyn

Skolinspektionen har i februari 2017 lämnat tillsynsbeslut avseende regelbunden tillsyn av det samlade ansvarstagandet för utbildningen inom vuxenutbildningen.

Skolinspektionen bedömer att kommunen behöver se till att:

- ▶ Elever i särskild utbildning för vuxna har tillgång till studie- och yrkesvägledare.
- ▶ Elever kan få sina kunskaper och sin kompetens validerade samt skapa rutiner och ansvarsfördelning för arbetet med validering.

Skolinspektionen utfärdade därför ett föreläggande när det gäller förutsättningar för utbildningen i vuxenutbildningen.

Granskningen visar att nämnden i maj 2017 delgivit verksamhetens svar på skolinspektionens tillsyn av SFI-utbildningen. Av svaret framgår att verksamheten vidtagit åtgärder med anledning av tillsynen. En tjänst inom SYV har utökats med 50 % varav en del av tjänsten innebär att ansvara för grundsärskola, gymnasiesärskola samt särskild utbildning för vuxna. Detta för att säkerställa tillgången till studie- och yrkesvägledare.

För att åtgärda problematiken med validering planerar Haparanda en utbildningsinsats för lärare för att ta fram material för arbetsprover. Genom arbetsproverna ska elever kunna visa vilka kunskaper de har för att tillgodoräknas dem och inte behöva läsa saker de redan kan. Det handlar främst om arbetsprover inom vård och omsorg. Haparanda har redan köpt in och driftsatt en digital kartläggningstjänst som avgör vilken nivå nyanlända ligger på i svenska. Genom kartläggningstjänsten kan elever få rätt utbildningsnivå från början.

Skolinspektionen har i december 2017 bedömt att Haparanda stad har vidtagit sådana åtgärder att de påtalade bristerna har avhjälpats.

3.4. Planering av utbud och individanpassning

3.4.1. Utbud

Haparanda kommuns nuvarande utbud av vuxenutbildning består av svenska för invandrare (SFI), grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning samt yrkeshögskoleutbildningar. Vidare har kommunen avtal med NTI² för distansutbildningar. NTI erbjuder grundläggande, gymnasial, yrkesutbildningar samt kurser kommun inte kan erbjuda lokalt.

Planering av utbudet sker enligt intervju i form av regelbundna träffar med arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsenheten och folkhögskolan. Planeringen utgår från arbetsmarknaden samt individernas förutsättningar och behov, d.v.s. vad de saknar för att kunna få en anställning. Tillsammans med arbetsmarknadsenheten arbetar de fram en satsning som kallas "Jobbspåret", vilket är en satsning mot arbete inom handeln. "Jobbspåret" utgår från vad individen saknar för att få arbete inom handeln samt arbetsmarknadens efterfrågan med Ikea som stor arbetsgivare.

Träffarna sker ungefär en gång per månad förutom under sommaren då det blir färre träffar.

² NTI härstammar från Nordens Teknikerinstitut. Det är ett privat utbildningsföretag som Haparanda stad har avtal med om vuxenutbildningar på distans.

3.4.2. Individanpassning

Enligt intervju med rektor för vuxenutbildningen beskriver han att de tar stor hänsyn till individernas önskemål och behov av flexibilitet. Behovet av individanpassning beskrivs som stort bland vuxenstuderande. Studie- och yrkesvägledare träffar eleverna för en dialog om mål med utbildningen, vilken omfattning de behöver läsa och deras privata levnadssituation. Utifrån elevens behov upprättar de individuella studieplaner och alla elever har egna studiemål. Vid behov av utbildning på distans eller studieuppehåll under pågående utbildning försöker de vara tillmötesgående.

Arbetet med validering efter skolinspektionens föreläggande kommer möjliggöra ytterligare individanpassning.

3.5. Uppföljning och utvärdering

Vi har genom nämndens protokoll och tillhörande underlag samt intervju kontrollerat vilken uppföljning och återrapportering nämnden har erhållit från vuxenutbildningen under det senaste året.

Granskningen visar att den dokumenterade uppföljningen och återrapporteringen till barn och ungdomsnämnden av vuxenutbildningens verksamhet och ekonomi under året främst har skett via *ekonomiska prognoser, delårsrapport* och *årsredovisning* samt det *systematiska kvalitetsarbetet*.

I de ekonomiska prognoserna, delårsrapporten och årsredovisning som behandlas av nämnden redovisas vuxenlärande som en gemensam post med ungdomsutbildning. Det gäller både i redovisningen av ekonomin som avvikelse mot budget samt uppföljningen av verksamheten. Vi observerar dock att inget av de nyckeltal som presenteras i delårsrapporten och årsredovisningen berör vuxenutbildningsverksamheten direkt. Verksamhetens kvalitet kommenteras ytterst sparsamt och bedömning av verksamhetens måluppfyllelse görs inte.

Däremot har nämnden vid behandlingen av årsrapporten för 2017 beslutat att uppdra förvaltningen att på nästkommande sammanträde utförligt redovisa det ekonomiska utfallet för Elevhälsan och Vuxenlärande.

Från intervju framgår att uppföljningen av verksamhetsmålen sker löpande på verksamhetsnivå genom ett tätt samarbete mellan rektor och studie- och yrkesvägledare. Uppföljningen sker delvis genom statistik om resultat men även genom utvärderingar på individnivå vid avhopp av studier. I statistiken ingår resultaten från distansutbildningarna via NTI. Orsakerna till avhopp diskuteras mellan rektor och studie- och yrkesvägledaren för att tas med i förbättringsarbetet mot målen. Den löpande uppföljningen rapporteras inte till nämnden.

NTI genomför utöver kommunens uppföljningar även egna uppföljningar av utbildningens kvalitet. Utifrån vår dokumentgranskning så sker det ingen uppföljning på nämndsnivå av vuxenelever som läser via NTI.

Vidare genomförs uppföljningar löpande av hela Tornedalsskolans verksamhet genom det systematiska kvalitetsarbetet. Vid varje tillfälle behandlar de olika frågeställningar och kvalitetsmått men de två verksamhetsmålen är återkommande en gång per år. I det systematiska kvalitetsarbetet har lärarna två och rektorn fyra rapporteringstillfällen enligt intervju.

Av vår dokumentgranskning framkommer att kvalitetsrapport för skolverksamheten har behandlats i nämnden vid 5 tillfällen, varav Tornedalsskolan ingår i 3 av rapporterna. I februari

behandlades kvalitetsrapport 1 för Tornedalsskolan med en resultatuppföljning och uppföljning av arbetsmiljö. Resultatuppföljningen beskriver dock endast att kurser inte är avslutade och därmed kan ingen uppföljning göras.

I kvalitetsrapporten i april görs en uppföljning av elever på Tornedalsskolan som riskerar att inte nå kunskapskraven för en gymnasieexamen. Resultatuppföljningen har delats in i elever åk 2 och 3 på gymnasiet.

I kvalitetsrapport 4 i september görs en uppföljning av betyg, resultat och nationella prov för Tornedalsskolan. Där presenteras antalet elever med examen inom respektive gymnasieprogram samt betygsfördelningen i respektive kurs.

Målet om att alla som studerar på Tornedalsskolan ska ta en gymnasieexamen behandlas därmed i nämnden 3 ggr under året i kvalitetsrapporterna. Det genomförs dock ingen separat uppföljning för vuxenutbildningen. Målet om att alla som vill ska få studera fungerar mer som en vision än uppsatt mål enligt intervju med rektor.

4. Sammanfattande bedömning

Granskningen är av översiktlig karaktär. Detta innebär, jämfört med en fördjupad granskning, att antalet intervjuer, genomgångar av dokument och statistik etc. har begränsats. Det innebär också att de bedömningar som gjorts sker med en något begränsad säkerhet.

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några väsentliga brister. Mot bakgrund av detta bedömer vi att verksamheten i stort arbetar på ett ändamålsenligt sätt för att utveckla vuxenutbildningens kvalitet och att anpassa utbudet efter efterfrågan och behov. Det ekonomiska utfallet går inte att utläsa för vuxenutbildningen specifikt men det samlade utfallet för gymnasie- och vuxenutbildningen indikerar att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Nämndens styrning samt uppföljning av verksamhetens kvalitet bör dock utvecklas.

Vår bedömning grundar sig på nedanstående iakttagelser och bedömningar.

Revisionsfråga	Svar
<p>► Finns det en tydlig politisk fastställd målsättning, ambitionsnivå och inriktning med vuxenutbildningen?</p>	<p>Vår bedömning är att det finns en övergripande politisk målsättning, ambitionsnivå och inriktning för utbildningsverksamheten som helhet, men inte specifikt för vuxenutbildningen.</p> <p>Nämndens mål för 2019 är generella och omfattar samtlig skolverksamhet. Däremot omfattar ingen av indikatorerna vuxenutbildning. Även målen på verksamhetsnivå är generella för hela skolverksamheten.</p> <p>Vi noterar att ungdoms- och vuxenutbildning i detaljbudgeten tilldelas en gemensam budget. Vi bedömer därför nämndens styrning av vuxenutbildningens ekonomi som svag.</p>
<p>► Sker det en systematisk planering av vilket utbud som vuxenutbildningen ska erbjuda?</p>	<p>Vår bedömning är att det i verksamheten sker en planering av utbudet. Planeringsprocessen är inte helt systematiserad men i planeringen tas det hänsyn till elevernas och arbetsmarknadens behov. Eftersom grund- och gymnasiekurser läses integrerat har kommunen ett brett utbud av dessa.</p>
<p>► Tar utbudet hänsyn till elevernas önskemål samt behov av flexibilitet och individanpassning?</p>	<p>Vår bedömning är att utbudet tar hänsyn till elevernas önskemål samt behov av flexibilitet och individanpassning. Vi bedömer att utbudet även tar hänsyn till arbetsmarknadens behov. Detta ligger också i linje med statens satsningar på yrkesutbildningar.</p> <p>Vidare pågår ett förbättringsarbete inom området validering.</p>
<p>► Sker det en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av vuxenutbildningens innehåll och resultat (vil-</p>	<p>Vår bedömning är att det inte sker en tillräcklig uppföljning och utvärdering av vuxenutbildningens innehåll och resultat till nämnden. Den uppföljning som sker avser främst grundskola och</p>

<p>ken även innefattar eventuell verksamhet som bedrivs på entreprenad)?</p>	<p>gymnasieverksamheten. Det går inte att utläsa i kvalitetsrapporterna om vuxenelever som läser integrerat med grundskole- eller gymnasieelever ingår i uppföljningen.</p> <p>Vidare finns ingen dokumenterad uppföljning av nämnden för vuxenelever som läser via NTI.</p> <p>Vi noterar att nämnden i behandlingen av årsredovisning 2017 har uppdragit förvaltningen att utförligt redovisa det ekonomiska utfallet för elevhälsan och vuxenlärande. Det tyder på att nämnden gör en viss uppföljning av vuxenutbildningens resultat.</p>
<p>▶ Uppnår Vuxenutbildningen de mål som fastställts för verksamhet och ekonomi?</p>	<p>Vi kan inte bedöma om vuxenutbildningen uppnår de mål som fastställts för ekonomi och verksamhet.</p> <p>Detta eftersom ungdoms- och vuxenlärande tilldelas en gemensam budget och redovisas tillsammans. Men deras gemensamma utfall i årsredovisningen 2017 visar på ett underskott med 839 tkr och prognosen för 2018 i oktober pekar på ett underskott med 74 tkr. Enligt intervju är det sällan större budgetavvikelser i vuxenutbildningen. Det tyder på att verksamheten i stort bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt.</p> <p>Verksamhetsmålen är övergripande och nämnden genomför ingen specifik uppföljning av vuxenutbildningens måluppfyllelse.</p>

Vi har uppmärksammat att det pågår ett arbete för att utveckla utbildningsverksamheten mot Norrbottens bästa skola. I detta arbete rekommenderar vi nämnden att:

- ▶ Säkerställa att vuxenutbildningen får en tydlig målsättning och ambitionsnivå i arbetet mot Norrbottens bästa skola.
- ▶ Tydliggöra nämndens styrning av vuxenutbildningens utbud och ekonomi.
- ▶ I det fortsatta uppföljningsarbetet säkerställa att hela vuxenutbildningen följs upp även för de som studerar via NTI.

Haparanda den 22 januari 2019

David Larsson
EY

PerÅke Brunström
EY

Bilaga 1: Källförteckning

Intervjuade funktioner:

- ▶ Rektor för vuxenutbildningen (Tornedalsskolan)

Dokument:

- ▶ Beslut från Skolinspektionen efter granskning av Vux, februari 2017
- ▶ Beslut från Skolinspektionen efter uppföljning av Vux, december 2017
- ▶ Årsredovisning barn- och ungdomsnämnden 2017
- ▶ Delårsrapport 2018
- ▶ Detaljbudget 2018 och Budget- och strategiplan 2018 – 2020 respektive 2019–2020
- ▶ Barn- och ungdomsnämndens sammanträdesprotokoll
- ▶ Systematiskt kvalitetsarbete rapport 1 - 5
- ▶ Verksamhetsrapport Norrbottens bästa skola 2015–2017

Skrifter:

- ▶ Kommunal vuxenutbildning (Skolverket)